

Nd.

575. Frumvarp til laga

[259. mál]

um ráðstafanir til jöfnunar á námskostnaði.

(Lagt fyrir Alþingi á 92. löggjafarþingi, 1971—1972.)

1. gr.

Ríkissjóður veitir námsstyrki til jöfnunar á fjárhagslegum aðstöðumun nemenda í framhaldsskólum, að því leyti sem búseta veldur þeim misþungum fjárhagsbyrðum, sbr. þó 5. gr.

2. gr.

Réttar til námsstyrkja samkvæmt lögum þessum njóta íslenskir skólanemendur, sem stunda reglubundið framhaldsnám hér á landi:

- 1) Þeir, sem lokið hafa skyldunámi.
- 2) Þeir, sem verða að vista sig utan lögheimilis síns og fjarri fjölskyldu sinni vegna námsins.
- 3) Þeir, sem stunda reglulegt nám, sem framhaldsskóli skv. lögum þessum viðurkennir sem áfanga að réttindum eða prófi, er hann veitir.

Menntamálaráðuneytið setur reglugerð, þar sem kveðið verður meðal annars á um lágmarksnámstíma og hlutfallslega upphæð styrkja miðað við skóla með lengstan árlegan starfstíma og eigi færri en 30 vikustundir.

Eigi skulu njóta styrks eftir lögum þessum:

- a) Þeir, sem eiga rétt til lána eða styrkja samkvæmt lögum nr. 7 frá 31. marz 1967, um námslán og námsstyrki. Nú njóta nemendur annarrar opinberrar námsaðstoðar eða styrkja, og er þá heimilt, séu þau framlög lægri en greitt mundi verða samkvæmt þessum lögum, að veita styrki, sem mismuninum nemur.
- b) Þeir, sem taka samningsbundið eða fast kaup á námstímanum að undanteknum sumarleyfum eða kennsluhléum, sbr. þó heimild í c-lið 5. gr.
- c) Þeir, sem ekki ljúka námsáfangu á tilskildum tíma, nema gildar ástæður séu fyrir töfum í námi.

3. gr.

Menntamálaráðuneytið skipar fimm manna námsstyrkjanefnd, sem skal leggja fyrir ráðuneytið tillögur um árlegar fjárveitingar í samræmi við markmið laganna og úthluta námsstyrkjum til styrkhæfra skólanemenda.

Skulu tveir nefndarmanna skipaðir án tilnefningar, og skal annar þeirra vera formaður nefndarinnar, einn skipaður samkvæmt tilnefningu fjármálaráðuneytisins, einn samkvæmt tilnefningu Sambands íslenskra sveitarfélaga, og skulu þeir allir skipaðir til fjögurra ára í senn. Auk þess skipar menntamálaráðuneytið einn mann í nefndina til eins árs í senn eftir tilnefningu félags samtaka skólanemenda þeirra skóla, er lög þessi taka til, eftir reglum, er ráðuneytið setur.

Þóknun til nefndarmanna greiðist úr ríkissjóði, svo og annar kostnaður við framkvæmd þessara laga.

4. gr.

Námsstyrkjanevnd aflar sér upplýsinga um námskostnað skólanemenda, þar sem miðað sé bæði við nægilegt úrtak frá einstökum skólum, sem lög þessi taka til, og einnig við upplýsingar Hagstofu Íslands eða hliðstæðra opinberra stofnana um almennan framfærslukostnað. Þær upplýsingar skulu m. a. taka til fæðiskostnaðar við skóla með eða án mótuneytis, húsnæðiskostnaðar við skóla með eða án heimavistar og ferðakostnaðar nemenda miðað við mismunandi kostnaðarsama skólasókn. Samanburður sé síðan gerður á námskostnaði, annars vegar þeirra nemenda, er verða að dvelja fjarri lögheimilum sínum við nám, og hins vegar þeirra, er stunda að geta nám, sitt án þess að hverfa að heiman til námsdvalar.

Á grundvelli þessara upplýsinga gerir nefndin tillögur um, hvað greiða skal vegna nemenda í heimavistarskólum annars vegar og heimangönguskólum hins vegar til jöfnunar samkv. 1. gr. Skal menntamálaráðherra ákveða almennar reglur um greiðslur þessar.

Menntamálaráðuneytið setur reglugerð, þar sem kveða skal á um, hvernig upplýsinga skuli aflað og grundvallarreglur um mat þeirra, skilyrði varðandi umsóknir og framkvæmd á úthlutun styrkja skv. þessari grein.

5. gr.

Menntamálaráðherra getur heimilað námsstyrkjanevnd að verja einhverjum hluta af heildarfjárveitingu í þessu skyni:

- a) að veita skólanemanda námsstyrk, þótt hann fullnægi ekki ákvæðum 2. greinar þessara laga, ef hann sannanlega að öðrum kosti getur ekki stundað nám vegna efnaleysis,
- b) að veita þeim nemendum hærri námsstyrki, sem eru frá fjölskyldum, er þurfa að kosta tvo eða fleiri nemendur við framhaldsnám á sama tíma,
- c) að veita skólanemanda námsstyrk, ef sérstakar ástæður mæla með því, þótt hann fullnægi ekki að öllu leyti ákvæðum 2. gr. þessara laga.

6. gr.

Menntamálaráðuneytið setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og skulu koma til framkvæmda að fullu frá byrjun skólaárs 1972/73 að telja.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frv. þetta er samið af nefnd, sem menntamálaráðuneytið skipaði, en ráðuneytið birtir sem fylgiskjal skýrslu nefndar þeirrar, sem úthlutað hefur tvö undanfarin ár fjárveitingum til aðstoðujöfnunar nemenda til náms.

Í greinargerð, sem fylgdi frumvarpinu, segir:

„Með bréfi, dags. 26. apríl 1971, óskaði menntamálaráðuneytið eftir því, að þingflokkarnir tilnefndu hver um sig einn mann í nefnd til þess að semja frumvarp til laga um aðstoð við skólanemendur til að jafna aðstöðu þeirra til skólagöngu. Ráðuneytinu hafði verið tilkynnt um allar tilnefningar þingflokka 30. september síðastliðinn.

Þann 1. nóvember 1971 skipaði menntamálaráðherra síðan sjö manna nefnd til þess að semja fyrrgreint frumvarp til laga.

Í nefndina voru skipaðir eftirtaldir menn:

Runólfur Þórarinnsson, stjórnarráðsfulltrúi, án tilnefningar, og var hann skipaður formaður nefndarinnar,

Sigurvin Einarsson, fyrrv. alþingismaður, án tilnefningar,

Helgi Seljan, alþingismaður, samkvæmt tilnefningu Alþýðubandalagsins,

Ingvar Gíslason, alþingismaður, samkvæmt tilnefningu Framsóknarflokksins,

Kári Arnórsson, skólastjóri, samkvæmt tilnefningu Samtaka frjálslyndra og vinstri manna,

Kristján J. Gunnarsson, skólastjóri, samkvæmt tilnefningu Sjálfstæðisflokksins, og

Sigurþór Halldórsson, skólastjóri, samkvæmt tilnefningu Alþýðuflokksins.

Nefndin fékk margs konar upplýsingar hjá menntamálaráðuneytinu um námskostnað nemenda í ýmsum framhaldsskólum landsins, áætlun um fjölda nemenda að loknu skyldunámi fram til háskólanáms, um mótuneyti í skólum og heimavistir, svo og ýmislegt fleira.

Nefndarmenn voru sammála um það, að jöfnun á fjárhagslegum aðstöðumun æskufólks til framhaldsmenntunar vegna búsetu væri aðkallandi nauðsynjamál. Námskostnaður þeirra nemenda, sem verða að vista sig fjarri heimilum sínum vegna námsins, er miklum mun meiri en hinna, sem geta numið í skóla heiman frá sér daglega. Þennan kostnaðarmun verður að jafna, annars nýtur æskufólk ekki jafnréttis til menntunar. Skilningur manna á þessu máli hefur farið vaxandi á síðustu árum, utan þings og innan. Má minna á frumvörp og tillögur á Alþingi um þessi efni og fjölmargar samþykktir félagssamtaka víðs vegar um land. Á fjárlögum fyrir árin 1970, 1971 og 1972 hefur verið veitt nokkurt fé í þessu skyni.

Nefndin álitur, að ekki verði hjá því komizt að ná sem allra fyllstum jöfnuði á fjárhagslegum aðstöðumun æskufólks til menntunar vegna búsetu frá og með næsta skólaári, svo að endir verði bundinn á það misrétti, sem ríkt hefur í þessum efnum. Jafnframt vill nefndin benda á nauðsyn þess, að í Reykjavík a. m. k. verði komið upp mótuneytum, þar sem öllum aðkomunemendum gefist kostur á að kaupa fæði, en um slík fæðiskaup virðist ekki vera að ræða í Reykjavík nú.

Nefndin leggur ekki til, að námsstyrkir nái til barna á skólaskyldualdri, enda er sveitarfélögum, með lögum, gert að skyldu að bæta þar úr fjárhagserfiðleikum. Auk þess veitir ríkissjóður nú þegar verulegan fjárhagsstuðning nemendum á skyldunámsstigi með hlutdeild sinni í fæðiskostnaði, húsnæðiskostnaði og flutningi nemenda til og frá skóla.

Um alllangt skeið hafa háskólastúdentar og nokkrir fleiri skólanemendur notið námslána og styrkja samkvæmt sérstökum lögum. Nefndin telur því, að námsstyrkja-kerfi það, sem hér eru gerðar tillögur um, eigi ekki að ná til þeirra nemenda.

Ekki er unnt að gera nákvæma áætlun um heildarkostnað ríkissjóðs vegna námsstyrkja samkvæmt þessu frumvarpi. Til þess þarf umfangsmikla athugun í hverjum einstökum skóla, sem frumvarpið tekur til, um mismun á námskostnaði aðkomunemenda og heimanemenda. Auk þess þarf fullnægjandi upplýsingar um fjölda styrkhæfra nemenda, um ferðakostnað þeirra og fleira. En samkvæmt þeim upplýsingum, sem menntamálaráðuneytið hefur látið nefndinni í té, er ólíklegt, að heildarupphæðin verði undir 100—120 millj. kr. á næsta skólaári, þar sem búast má við, að styrkhæfir nemendur verði þá ekki undir 4000.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Sérstakra skýringa er ekki þörf.

Um 2. gr.

Hér er gerð grein fyrir, hvaða skólanemendur eiga rétt á námsstyrkjum. Samkvæmt 3. lið þessarar greinar er lagt til, að með reglugerð verði sett nánari ákvæði

um lágmark námstíma sem skilyrði fyrir námsstyrk, svo og um hlutfallslega upphæð styrkja eftir námstímalengd. Þykir óeðlilegt að setja bindandi ákvæði í lög um þessi efni.

Ekki er gert ráð fyrir því, að þeir skólanemendur njóti námsstyrkja, sem hafa samningsbundið eða fast kaup við nám, enda er fjárhagsleg aðstaða þeirra yfirleitt betri en hinna, sem engar slíkar tekjur hafa.

Þá er það skilyrði sett fyrir námsstyrk, að nemandi ljúki hverjum áfanga námsins á þeim tíma, sem ráð er fyrir gert í reglum, viðkomandi skóla, enda valdi ekki óviðráðanlegar ástæður töfum í námi.

Um 3. og 4. gr.

Lagt er til, að skipuð verði fimm manna námsstyrkjanefnd. Skipan hennar er með sama hætti og þeirrar nefndar, er annazt hefur hliðstæðar styrkveitingar tvö undanfarin ár, að því undanteknu að Samband ísl. sveitarfélaga tilnefni einn mann í stað tveggja áður, en í stað þess tilnefni félagssamtök nemenda einn nefndarmann. Þykir rétt, að nemendur, sem hér eiga mikilla hagsmuna að gæta, eigi hlut að framkvæmd laganna.

Hlutverk námsstyrkjanefndar er að gera tillögur um árlegar fjárveitingar í samræmi við markmið laganna og leggja þær fyrir ráðherra og úrskurða umsóknir skólanemenda um námsstyrki og úthluta styrkjum, eftir að hún hefur aflað sér nauðsynlegra upplýsinga um námskostnað í hverjum þeim skóla, sem lög þessi taka til. Rétt þykir, að sett verði með reglugerð nánari ákvæði um grundvallarreglur fyrir söfnun þeirra upplýsinga, mat á þeim og um framkvæmd á úthlutun styrkja.

Um 5. gr.

Nefndin telur, að rétt sé að veita námsstyrkjanefnd heimild, að fengnu samþykki menntamálaráðherra, til nokkurra undantekninga um styrkveitingar frá þeim meginreglum, er getur í 2. gr. frumvarpsins. Þessi frávik eru:

að veita nemanda námsstyrk, þótt hann dvelji ekki utan lögheimilis síns við nám, ef sannanlegt er, að hann getur ekki, að öðrum kosti, stundað nám vegna efnaleysis. Með þessu ákvæði er viðurkennd sú siðferðislega skylda þjóðfélagsins, að engin ungmenni eigi að gjalda þess í námi, að foreldrar eða forráðamenn þeirra búa við efnaskort.

að veita þeim nemendum hærri námsstyrki, sem eru frá fjölskyldum, er þurfa að kosta tvo eða fleiri nemendur við framhaldsnám á sama tíma. Hér er verið að hamla gegn því, að sumir unglingar sömu fjölskyldu geti ekki aflað sér menntunar vegna erfiðra fjárhagsástandna fjölskyldunnar.

að veita skólanemanda námsstyrk, þótt hann fullnægi ekki að öllu leyti ákvæðum 2. gr., ef sérstakar ástæður mæla með því. Má þar nefna t. d., að nemandi nær ekki fullri námstímalengd vegna veikinda eða annarra forfalla, eða að lítið á skortir að öðru leyti, að hann fullnægi skilyrðum til námsstyrks.

Um 6. gr.

Skýringa er ekki þörf.

Um 7. gr.

Þar sem fjárveiting í fjárlögum fyrir árið 1972 til jöfnunar námsaðstöðu í framhaldsskólum er ekki í samræmi við ákvæði þessa frumvarps, þykir rétt, að tekið sé fram, að löggin komi ekki til framkvæmda að fullu fyrr en með byrjun næsta skólaárs, en að öðru leyti taki löggin strax gildi, er þau hafa verið samþykkt.

Fylgiskjal.

Skýrsla

um úthlutun styrkja 1970 og 1971 til jöfnunar aðstöðu nemenda í strjálbýli til framhaldsnáms.

I.

Inngangur.

Í fjárlögum ársins 1970 voru veittar tíu milljónir króna til jöfnunar aðstöðu nemenda í strjálbýli til framhaldsnáms. Í fjárlögum 1971 voru veittar 15 milljónir króna í sama skyni.

Menntamálaráðherra setti reglur um úthlutun þessa fjár, hinar fyrri 21. maí 1970, um úthlutun styrkja vegna skólaársins 1969/1970, síðan endurskoðaðar reglur 23. febrúar 1971, um úthlutun styrkja skólaárið 1970/1971.

Menntamálaráðherra skipaði úthlutunarnefnd, en í henni eiga sæti: Birgir Thorlacius, ráðuneytisstjóri, formaður, og Torfi Ásgeirsson, deildarstjóri, en þeir voru skipaðir af ráðherra, án tilnefningar, Pálmi Jónsson, alþingismaður, tilnefndur af fjármálaráðherra, Björn Halldórsson, skrifstofustjóri og Ölvir Karlsson, oddviti, tilnefndir af stjórn Sambands isl. sveitarfélaga. Starfsmaður nefndarinnar var Örylgur Geirsson, fulltrúi í menntamálaráðuneytinu.

Verða hér á eftir rakin helztu störf nefndarinnar.

II.

Almennt um styrkina.

Eins og áður segir voru fyrri reglurnar um beina styrki til að jafna aðstöðu nemenda í strjálbýli til framhaldsnáms gefnar út 21. maí 1970. Var þar ákveðið, að fénu, tíu millj. króna, skyldi varið til styrktar þeim nemendum, er stunduðu nám skólaárið 1969/1970, þ. e. að styrkirnir giltu að nokkru leyti aftur í tímann. Í reglum þessum var mörkuð sú stefna, sem gildi um báðar úthlutanir, að nota féð fyrst og fremst til styrktar þeim nemendum, sem stunduðu nám við skóla fjarri heimilum sínum, án þess að hafa heimavistar- eða mótuneytisaðstöðu, en sá hópur nemenda er allstór og býr almennt við lakari aðstöðu en hinir. Þá var og í reglunum gert ráð fyrir styrk til þeirra nemenda, er höfðu verulegan ferðakostnað vegna námsins og þá án tillits til þess, hvort þeir byggju í skólaheimavist eða ekki.

Veittir voru því tvenns konar beinir styrkir:

Dvalarstyrkir til þeirra nemenda, sem urðu að dvelja utan heimila sinna án þess að eiga kost á skólaheimavist. Dvalarstyrkur var 1200 kr. á mánuði og miðað var við nauðsynlegan dvalartíma á skólastað vegna námsins, að meðtöldum skóla- leyfum.

Ferðastyrkir, allt að 75% af ferðakostnaði, voru greiddir vegna ferðakostnaðar nemanda frá dvalarstað hans innanlands við byrjun skólaárs að skóla og heim úr skóla við lok skólaársins (tvær ferðir).

Enn fremur var með reglunum gert ráð fyrir stuðningi við skipulagðan akstur að framhaldsskólum.

III. Úthlutun styrkja.

Strax að lokinni útgáfu reglnanna var auglýst eftir umsóknum um styrki og send út frétt um málið. Þá voru umsóknareyðublöð ásamt reglunum send til skólastjóra allra framhaldsskóla og til þess mælt, að þeir afhentu viðkomandi nemendum eyðublöðin og að þau yrðu síðan send ráðuneytinu, staðfest af skólastjórum.

Þar sem langt var liðið á skólatímabilið og skólar í þann mund að hætta, bárust umsóknir mjög dræmt til ráðuneytisins (í júlí höfðu aðeins borizt milli eitt og tvö hundruð umsóknir). Var því ákveðið að biða með úthlutun styrkja þar til skólar hæfust að nýju þá um haustið og tryggt væri að sem flestir nemendur fengju vitneskju um styrkina. Nýtt bréf var því sent til skólastjóra, þar sem mælt var til þess, að umsóknum yrði skilað eigi síðar en 25. október og ítrekað, að athygli nemenda yrði vakin á þessum styrkjum, hefði slíkt ekki verið gert áður.

Hinn 25. október 1970 höfðu borizt tæplega 1000 umsóknir og var þá hafizt handa um úthlutun. Voru ávísanir sendar skólastjórum til afhendingar í desember 1970. Umsóknum fjölgaði hins vegar jafnt og þétt, ekki sízt, eftir að styrkgreiðslur hófust.

Um áramótin höfðu verið afgreiddar tæpar 1400 styrkgreiðslur. Nefndin lauk afgreiðslu styrkja fyrir skólaárið 1969/1970 í lok febrúar 1971. Styrk hlutu 1430 nemendur, hafnað var 127 beiðnum, umsóknir voru því alls 1557. Heildarúthlutun nam kr. 10 008 350.00, þar af dvalarstyrkir kr. 8 333 350.00 og ferðastyrkir kr. 1 675 000.00.

Við undirbúning fjárlaga fyrir árið 1971 var gert ráð fyrir 12 millj. króna til að jafna aðstöðu nemenda í strjálbýli til framhaldsnáms. Að fenginni reynslu frá fyrstu úthlutun, lagði menntamálaráðuneytið til við fjárveitinganefnd, að beiðni úthlutunarnefndar, að veitt yrði 21 millj. króna í þessu skyni 1971.

Nefndin taldi að umbeðna fjárhæð ætti að nota á eftirfarandi hátt:

a) Til dvalarstyrkja	kr. 12 millj.
b) Til ferðastyrkja	— 4 —
c) Til þátttöku rikissjóðs í kostnaði við skipulagðan akstur fyrir nemendur	— 2 —
d) Til lækkunar mötuneytiskostnaðar í framhaldsskólum ..	— 3 —

Samtals kr. 21 millj.

Með þessari tillögu var gert ráð fyrir um 20% aukningu styrkumsókna og um 20% hækkun dvalarstyrkja. Þá var gert ráð fyrir ferðastyrk vegna fjögurra ferða milli heimilis og skóla í stað tveggja áður. Liðurinn til lækkunar á mötuneytiskostnaði í framhaldsskólum var hugsaður þannig, að fénu yrði skipt milli skólamötuneyta eftir fjölda nemenda og mötuneytisdaga.

Í fjárlögum fyrir árið 1971 voru veittar 15 millj. króna til að jafna aðstöðu nemenda í strjálbýli til framhaldsnáms. Gefnar voru út nýjar reglur um úthlutun þessa fjár, dags. 23. febrúar 1971. Samkvæmt þeim reglum var styrkur vegna ferðakostnaðar aukinn þannig, að greiddar voru fjórar ferðir að og frá skóla í stað tveggja áður, þ. e. a. s. haustferð í skóla, ferð heim og heiman í jólaleyfi og ferð úr skóla að vori. Áður voru jólaferðir ekki styrktar og sætti það nokkurri gagnrýni nemenda. Dvalarstyrkur var hafður óbreyttur og horfið var frá því að greiða niður mötuneytiskostnað. Nokkrum ákvæðum fyrri reglna var litillega breytt og miðað að því að gera þau skýrari og ákveðnari.

Má segja, að ekki hafi verið um verulega breytingu að ræða frá árinu áður, aðra en hækkun ferðastyrks.

Umsóknareyðublöð ásamt reglunum voru send til skólastjóra á sama hátt og áður og var til þess mælt, að umsóknir bærust ráðuneytinu fyrir 31. marz 1971.

Til þess að úthlutun gengi sem hraðast og nemendur gætu notað styrkinn á námstímabilinu, hafði nefndin þau vinnubrögð, að úthluta styrkjum jafnóðum og fullgildar umsóknir bárust.

Flestar umsóknir bárust ráðuneytinu í aprilmánuði, en voru auk þess að berast jafnt og þétt fram á mitt sumar og eru reyndar einstaka umsóknir að berast enn þá.

Umsóknafjöldi varð mun meiri en búizt hafði verið við. Gert hafði verið ráð fyrir um 20% aukningu frá fyrra skólaári, en varð 65% aukning fullgildra umsókna, 2190 voru afgreiddar jákvætt, 436 hafnað, en samtals bárust 2626 umsóknir.

Sýnt var, að fjárveitingin 15 milljónir dygði ekki til úthlutunar samkvæmt þeim reglum, sem settar höfðu verið, og fór því nefndin fram á með bréfi, dags. 5. maí 1971, að fá til viðbótar 2.3—2.5 millj. kr. til þess að geta þá þegar sinnt þeim styrkumsóknum, er fyrir lágu. Samþykki fékkst fyrir þeirri beiðni nefndarinnar og hefur nú verið úthlutað samtals kr. 17 863 500.00 til nemenda í framhaldsskólum vegna skólaársins 1970—1971, dvalarstyrkir kr. 12 864 000.00 og ferðastyrkir kr. 4 999.500.00. Samtals hefur því verið úthlutað bæði skólaárin kr. 27 871 850.00 og afgreiddar 3620 umsóknir.

Nefndinni bárust nokkrar umsóknir frá nemendum skyldunáms. Að tilhlutan hennar hlutu þeir sambærilega styrki annars staðar frá, þannig að 51 nemandi á skyldunámsstigi, sem ekki átti þess kost að stunda nám í heimabyggð, hlaut styrki er samtals námu kr. 348 300.00.

IV. Reglur.

Með skýrslu þessari fylgja eintök af reglum um úthlutun styrkja til að jafna aðstöðu nemenda í strjálbýli til framhaldsnáms, ásamt umsóknareyðublöðum.

Verður hér á eftir gerð grein fyrir helztu þáttum regnanna og framkvæmd nefndarinnar á hinum einstöku ákvæðum þeirra.

Tilgangur.

Þegar rætt er um aðstöðumun nemenda í strjálbýli, er augljóst, að sá aðstöðumunur er margvíslegur m. a. að því er varðar efnahag og aðra aðstöðu til náms. Hins vegar mun ætlunin með nefndum fjárframlögum hafa verið sú að jafna mismunandi kostnað við skólasókn eftir búsetu.

Styrkveitingar ná eingöngu til nemenda í framhaldsnámi. Kostnaðarauki vegna búsetu skyldunámsnemenda er ekki eins tilfinnanlegur, þar sem til kemur mikill akstur greiddur af hinu opinbera og auk þess heimavistir þar sem nemendur greiða sem næst hráefniskostnað matar, sem í flestum tilfellum er ekki stórum meiri en sá kostnaður, sem sparast á heimilum nemenda vegna heimavistardvalar þeirra.

Þegar nemendur hafa lokið framhaldsnámi og ef við tekur æðri menntun, t. d. háskólanám, kemur til annars konar opinber stuðningur í formi lána og styrkja.

Misjöfn fjárhagsleg aðstaða til náms eftir búsetu virðist því mest eftir að skyldunámi lýkur.

Sá stuðningur, sem ríki og sveitarfélög áður veittu nemendum í framhaldsnámi og aðstandendum þeirra, var fyrst og fremst fölginn í heimavistar- og mótuneytis- aðstöðu við suma framhaldsskólana, frádrætti við skattálögur, akstursstyrkjum o. fl., auk þess sem til eru dæmi um, að sveitarfélög veiti nemendum beina styrki, en slíkt heyrir fremur til undantekninga. Þá hafa nokkrir skólar yfir smásjóðum að ráða, er veittir eru styrkir úr, en þá án tillits til búsetu.

Í reglunum segir að tilgangur styrkjanna sé:

- a) að bæta aðstöðu þeirra framhaldsskólanema, er verulegan ferðakostnað hafa vegna náms,
- b) að bæta aðstöðu framhaldsskólanema, er verða að dvelja við nám fjarri heimilum sínum, án þess að eiga kost á skólaheimavist.

Búseta.

Merking orðsins strjálbýli er nokkuð óákveðin og ekki auðvelt að segja til um við hvaða staði skal miðað, t. d. hefur oft verið lögð sú merking í orðið, að þar væri átt við byggðarlög með færri en 300 íbúa.

Ef úthlutað hefði verið eftir þeirri reglu, hefðu margir ekki notið styrkja, sem eðlilegt var talið að nytu þeirra. Nefndin fylgdi því þeirri reglu, að þeir nemendur strjálbýlis og þéttbýlis, sem urðu að dveljast við nám fjarri heimilum sínum, vegna þess að þeir áttu ekki kost á sambærilegu námi heima fyrir, hlutu styrk. Þetta þýddi, að nemendur, sem komu frá þéttbýlisstöðum eins og t. d. Akureyri og hugðust afla sér menntunar sem barnakennarar, hlutu styrk, vegna þess, að aðeins er um einn skóla að ræða, í Reykjavík, og þurfti því að hafa búsetuskipti meðan á námi stóð.

Lögheimili 1. des. ár hvert skar úr um styrkhæfni umsækjanda að því er búsetu varðaði. Lögheimili í sveitarfélagi, þar sem skóli var staðsettur, eða búseta í nágrenni skóla, þótt í öðru sveitarfélagi væri, hafði í langflestum tilfellum í för með sér að umsókn var hafnað. Væri hins vegar flutningur frá lögheimili nauðsynlegur, öðlaðist umsækjandi rétt til styrksins, væri öðrum skilyrðum einnig fullnægt.

Lögheimili nemandans og búseta hans á námstíma var því grundvallarforsenda fyrir styrkhæfni umsóknar.

Framhaldsnám.

Í reglunum er skýrt hvaða framhaldsnám skuli styrkja, í fyrsta lagi með því að tilgreina skóla, í öðru lagi lengd árlegrar skólagöngu og í þriðja lagi með því að taka fram hvaða framhaldsnám sé ekki styrkt.

Í 2. gr. reglnanna er sagt, að framhaldsskólar í þessu sambandi séu gagnfræðaskólar ofan skyldunáms, kennaraskólar, menntaskólar og sérnámsskólar.

Gagnfræðaskólar ofan skyldunáms voru taldir: 3. bekkur miðskóla, 3. og 4. bekkur gagnfræða- og héraðsskóla, þar taldar verknámsdeildir og aðrar slíkar sérdeildir gagnfræðaskóla, verknámsdeild Iðnskólans í Reykjavík og framhaldsdeildir gagnfræðaskólanna, þ. e. 5. og 6. bekkur.

Menntaskólar eru: Menntaskólinn í Reykjavík, við Tjörnnina, við Hamrahlíð, að Laugarvatni, á Akureyri og á Ísafirði.

Kennaraskólar eru: Kennaraskóli Íslands, Íþróttakennaraskóli Íslands, Hús-mæðrakennaraskóli Íslands, auk kennaradeilda Tónlistarskólans og Myndlista- og handíðaskóla Íslands.

Sérnámsskólar eru fyrst og fremst eftirtaldir skólar: verzlunarskólar, vélskólar, stýrimannaskólar, bændaskólar, hús-mæðraskólar, tækniskóli, fóstruskóli, loftskeyta-skóli, Tónlistarskólinn í Reykjavík, Myndlista- og handíðaskóli Íslands.

Námstími.

Í 6. gr. reglnanna eru skilyrði um lengd skólatíma: „Við úthlutun dvalarstyrkja koma að jafnaði þeir einir til greina, er sækja nám í skóla, sem kennir hverjum nemanda að minnsta kosti 30 stundir á viku og eigi skemur en 24 vikur á skólaári.“

Þessi grein var túlkuð þannig af nefndinni, að þeir nemendur, er sóttu skóla, sem starfaði skemur en 24 vikur, þ. e. 6 mánuði, hlutu ekki styrk, nema því aðeins að margfeldi kennsluvikna sinnum kennslustundafjölda á viku næði því lágmarki, sem sett var með greininni, þ. e. 24 vikur \times 30 kennslustundir eða 720 kennslustundir yfir skólaárið.

Þeir hlutu ekki styrk, sem stunduðu nám við skóla, sem þó starfaði lengur en sex mánuði, ef kennslustundafjöldi sinnum kennsluvikur náði ekki lágmarkinu.

Eigi voru heldur greiddir styrkir fyrir stutt námsskeið eða námsflokka, mála-skóla o. s. frv., vegna þess hve fáar kennslustundir voru kenndar vikulega, enda algengt að slíkir nemendur stundi vinnu eða aðra skóla með náminu. Hins vegar voru greiddir styrkir fyrir t. d. námskeið Vélaskóla Íslands, þar sem kennslutímabil var liðlega 5 mánuðir, en fjöldi kennslustunda svo mikill, að hann náði umræddu lágmarki. Þessar reglur voru látnar gilda bæði um dvalar- og ferðastyrki.

Nemandi hlaut ekki dvalarstyrk, ef hann stundaði skóla styttri tíma en fyrrgreint lágmarksákvæði segir til um, þótt skóli sá, er hann stundaði námið við, hefði lengri starfstíma. Undantekning frá þessu var gerð, ef staðfest var, að nemandi hvarf frá námi vegna veikinda. Hins vegar voru veittir ferðastyrkir til þeirra, er þreyttu próf við slíka skóla, t. d. utanskólanemendur, þótt þeir hefðu ekki verið skráðir í skólann tiltekinn lágmarkstíma. Styrkt var ein ferð heim og heiman.

Tekjur.

Reglurnar taka hvorki tillit til tekna umsækjanda né vandamanna hans. Hins vegar er tekið tillit til þess að nokkru, hvort nemandi nýtur launa, námslána eða styrkja meðan á námi stendur.

Í 7. gr. reglnanna segir: „Njóti nemandi, eða eigi kost námsláns, eða styrks annars staðar að, eða launa án vinnuframlags á skólaárinu, má lækka dvalarstyrk til hans með hliðsjón af því. Þeir, sem rétt eiga á láni og/eða styrk úr Lánasjóði íslenzkra námsmanna, njóta ekki styrkja samkvæmt þessum reglum.“

Þetta gildi jafnt um dvalar- og ferðastyrki.

Reglunni var beitt þannig, að ekki voru lækkaðir styrkir til þeirra, er hlutu nemendastyrki eða lán frá t. d. sjóðum innan skólanna eða hlutu styrk frá sveitarfélagi o. þ. u. l., enda voru þær fjárhæðir í flestum tilfellum fremur lágar.

Hins vegar hlutu þeir ekki styrki, er höfðu laun á meðan á námi stóð, né heldur þeir, sem höfðu réttindi til styrkveitinga eða lána úr Lánasjóði ísl. námsmanna. Þeir, sem þannig hlutu laun án vinnuframlags á námstíma voru t. d. iðnnemar, er samkvæmt samningi hljóta laun frá meistara sínum meðan þeir stunda skóla, auk þess sitja þeir að jafnaði ekki lengur í skóla en þrjá mánuði hvert skólaár (og ná því ekki 720 kennslustundum yfir skólaárið). Svipuðu máli gegnir um nám hjúkrunarnema, ljósmæðra, gæzlusystra, símamanna o. fl.

Þeir nemendur framhaldsskóla, er hafa rétt til styrkja og lána úr Lánasjóði ísl. námsmanna, auk nemenda í Háskóla Íslands, eru: Stúdentadeild Kennaraskóla Íslands og nemendur í tæknifræðinámi Tækniskóla Íslands. Þá nutu nemendur framhaldsdeildar Bændaskólans á Hvanneyri lána úr sjóðnum 1969—1971, þótt ekki séu um það lagaákvæði.

Ferðastyrkir.

Veittir voru tvönn konar beinir styrkir til nemenda: ferðastyrkir og dvalarstyrkir.

Augljóst er, að einn þeirra þátta, sem skapa kostnaðarmismun milli nemenda, sem búa fjarri skólastað, og þeirra, sem búa í næsta nágrenni hans, er sá kostnaður, er hlýzt af ferðalögum að og frá skóla.

Var því eðlilegt talið, að slíkur kostnaðarmismunur yrði að nokkru bættur. Í þeim reglum, sem giltu við úthlutun styrkja skólaárið 1969/1970, voru veittir styrkir allt að 75% kostnaðar, við eina ferð til skóla að hausti og aðra frá skóla að vori. Gert var ráð fyrir því, að nemendur tilgreindu kostnað við slíkar ferðir í umsókn sinni og yrði síðan endurgreitt úr ríkissjóði í hlutfalli við þann kostnað. Reyndin varð hins vegar sú, að ekki var unnt að taka beint tillit til þeirra upplýsinga, sem tilgreindar voru í umsókn, því að ferðakostnaður var nálega tilgreindur jafnmismunandi og umsóknir voru margar. Skipti jafnvel þúsundum króna á fargjaldi sambærilegra ferða.

Tók því nefndin þann kost, að fá fram meðaltalsfargjald eftir byggðarlögum (sýslum) og greiða nemandanum ferðastyrk í samræmi við það. Við ákvörðun þessara fargjalda voru gjaldskrár flugfélaga og sérleyfisbifreiða lagðar til grundvallar (sjá fylgiskjal 1).

Ferðastyrkir 1970/1971 voru með nokkuð öðrum hætti en árið áður. Greiðslur voru miðaðar við lögheimilissveitarfélag í stað sýslu áður. Þá var tekið tillit til verðhækkana, en það sem mestu máli skipti var að styrktar voru, auk ferða úr skóla að vori og í skóla að hausti, jólaleyfisferðir nemenda. Þessar breytingar höfðu í för með sér, að styrkir voru nær raunverulegum ferðakostnaði nemenda en áður og almennt allmiklu hærri en áður (sjá fylgiskjal 2 og 3).

Vegna kostnaðar við stuttar ferðir svo sem innan héraðs eða sveitar o. s. frv. var ekki greiddur styrkur. Fyrir skólaárið 1969/1970 var því ekki almennt greiddur styrkur vegna ferðakostnaðar, ef hann var samtals lægri en kr. 400.00, en kr. 1000.00 fyrir skólaárið 1970/1971.

Dvalarstyrkir.

Mestum hluta fjárveitingarinnar var úthlutað sem dvalarstyrkjum til nemenda, er urðu að dvelja fjarri heimilum sínum vegna framhaldsnáms, án þess að eiga kost á skólaheimavist.

Dvalarstyrkir voru hvort ár kr. 1200.00 á mánuði og var miðað við nauðsynlegan dvalartíma nemanda á skólastað, að meðtöldum skólaleyfum. Algengasti starfstími skóla, og þá um leið dvalartími nemanda, er 8 mánuðir, og því var algengasta styrkfjárhæð kr. 9600.00 (8 mán. \times kr. 1200.00).

Þeir nemendur, er stunduðu nám í heimavistarskólum, hlutu ekki dvalarstyrk. Veldur því sú aðstaða og sá heini og óheini stuðningur, sem hið opinbera veitir þessum nemendum nú þegar með ódýrri húsaleigu og mótuneytisaðstöðu, sem er grundvöllur fyrir lægri fæðiskostnaði þessara nemenda en þeirra, sem þurfa að taka sér húsnæði á leigu á skólastað og kaupa sér fæði utan skólans.

Nemendur, sem annað hvort höfðu heimavistarhúsnæði en ekki mótuneyti eða öfugt (t. d. við Menntaskólann á Akureyri og Sjómannaskólann í Reykjavík) hlutu skertan dvalarstyrk eða kr. 600.00 á mánuði, þ. e. helmingi lægri styrk en þeir, sem nutu bæði heimavistarhúsnæðis og mótuneytis.

Skipulagður akstur.

Í reglunum er gert ráð fyrir því, að ef fjarlægð frá heimili nemanda að framhaldsskóla sé löng og samgöngur það óhentugar, að ekki sé hægt að fara til skólans daglega með strætisvagni eða áætlunarbifreið, en unnt væri að sækja skóla frá heimili með daglegum akstri, geti sveitarfélag skipulagt slíkan akstur.

Slíkur akstur hafði að nokkru tíðkapt áður en reglur þessar komu til, t. d. var nemendum, sem áttu lögheimili á Stokkseyri og Eyrarbakka, ekið daglega í framhaldsnám á Selfossi, þar sem ekki var fyrir hendi slíkur skóli í heimabyggð.

Í fyrri reglum var farið inn á þá braut að styrkja slíkan akstur, sem ekki hafði verið styrktur áður. Í síðari reglum eru um þetta svofelld ákvæði:

„Skipuleggi sveitarfélag sameiginlegan daglegan akstur framhaldsskólanema sinna að skóla eða skólum, — staðsettum í öðru sveitarfélagi, endurgreiðir ríkissjóður þrjá fjórðu kostnaðar sveitarfélaga, enda hafi menntamálaráðuneytið áður samþykkt aksturinn og greiðslu fyrir hann.

Hafi sveitarfélag skipulagt akstur vegna skyldunámsnema, er sækja daglega skóla staðsettan í öðru sveitarfélagi og geti framhaldsskólanemar hagnýtt sér þann akstur, skal það heimilt. Sveitarfélög greiða aksturskostnað, en fá hlutfallslega endurgreiðslu úr ríkissjóði, samkv. endurskoðuðum reikningum og fylgiskjölum.“

Slíkur akstur mun hafa og hefur haft í för með sér, að nemendur úr byggðarlögum í næsta nágrenni skóla fá tækifæri til þess að sækja nám heiman frá sér,

sem, ella væri naumast unnt, og þá um leið jafnari aðstöðu til framhaldsnáms. Þá má benda á, að á móti kostnaðarauka við slíkan akstur kemur sparnaður dvalarstyrkja, sem ella færu til sömu nemenda.

Í sambandi við daglegan akstur hefur það og tíðkæzt, að einstaka nemendur, sem búa fjarri skólastað, en aka daglega til skóla, án þess að um sé að ræða skipulagðan akstur á vegum sveitarfélags, hafa hlotið styrk sambærilegan því, sem þeir hefðu hlotið, ef þeir hefðu skipt um búsetu vegna námsins, þ. e. dvalarstyrk. Á þetta við t. d. nemendur úr Keflavík, Grindavík o. fl., er óku daglega til náms í Reykjavík.

Ekki hlutu nemendur þó styrk fyrir daglegan akstur, né vegna bústaðaskipta, ef auðvelt var að koma við eða nýta skipulagðan akstur, t. d. áætlunarbifreiðir, skólaakstur vegna skyldunáms o. s. frv. Eins og fram kemur í yfirliti um fjárráð nefndarinnar og úthlutun bæði árin, var ekki talið fært að taka fé af fjárveitingu hennar til endurgreiðslu á skipulögðum akstri sveitarfélaga, heldur var sá kostnaður greiddur á annan hátt.

V.

Athugasemdir.

Styrkirnir, úthlutun þeirra og reglur um þá, hafa hlotið góðar viðtökur hjá flestum þeim, sem láta sig mál þetta varða. Styrkirnir eru almennt taldir vera skref í rétta átt.

Þó hafa athugasemdir einnig komið fram og eru þessar helztar:

Gagnrýnt var, að ekki kæmi annar beinn styrkur til nemenda í heimavist en ferðastyrkur.

Nokkrar efasemdir voru um það, hvort réttmætt væri að styrkja daglegan akstur á vegum sveitarfélaga, á meðan ekki væri veittur dvalarstyrkur til heimavistarnemenda.

Gagnrýnd var úthlutun styrkja til nemenda í Menntaskólanum á Akureyri, þ. e. að þeir nemendur, sem ekki voru í heimavist, hlutu $\frac{1}{2}$ dvalarstyrk auk ferðastyrkja, en heimavistarnemendur eingöngu ferðastyrk.

Efasemdir voru um réttmæti þess að hafna styrkumsóknum nemenda úr þéttbýli, búsettra í nágrenni skóla, sem af ýmsum ástæðum sæktu sams konar skóla í annað byggðarlag, þar sem orðið „strjálbýli“ væri þegar nokkuð frjállega túlkað.

Þá komu fram mótmæli gegn því, að þeir nemendur væru útilokaðir frá styrkveitingu, er nyttu launa án vinnuframlags (iðnnemar) eða réttinda úr Lánasjóði ísl. námsmanna (t. d. stúdentadeild Kennaraskólans).

Ábendingar komu um það, hvort ekki væri heppilegra að fjárhaldsmenn t. d. þeirra styrkþega, er væru innan sextán ára aldurs, fengju afhenta styrkuppþæðina í stað beinnar greiðslu til nemandans.

Þá var bent á, að efnahagslegt misrétti væri ekki bundið við búsetu í dreifbýli eða þéttbýli og að styrkir veittir vegna búsetu til sumra efnameiri nemenda ykju oft á efnahagslegt misrétti í stað hins gagnstæða.

Síðast en ekki sízt er bent á, að ekki er hægt að líta á aðstöðumun dreifbýlis frá því eina sjónarsviði, er snýr að kostnaði við framhaldsnám. Fjölmörg atriði valda mismunandi aðstöðu til náms. Fæst þeirra eru bundin við strjálbýli eingöngu, heldur eru þau einnig vandamál þéttbýlis. Hins vegar eru þau oft á tíðum tilfínnalegri í strjálbýli og erfiðara úr að bæta. Eftirtalin atriði eru yfirleitt talin aðalorsök aðstöðumunar nemenda:

Fræðsla.

Ójafn undirbúningur vegna mislangrar skólagöngu og mismunandi kennslu-
aðstöðu.

Efnahagur.

Mismunandi fjárhagsleg aðstaða nemenda og vandamanna þeirra.

Hæfni.

Mismunandi aðstaða vegna andlegs og líkamlegs þroska, sérkenna, örorku, skorts á sérkennslu, hjálparkennslu o. fl.

Umhverfi.

Aðstöðumunur vegna uppeldislegra aðstæðna, menningar heimilis, krafna þess til menntunar, stéttaskiptingar, aldurs o. s. frv.

VI.

Lokaorð.

Í þessari skýrslu hefur verið reynt að draga saman yfirlit um helztu störf útlutunarnefndar og þær meginreglur, er voru grundvöllur fyrir starfi hennar, jafnframt því sem dregið er á þau atriði, er komu fram sem gagnrýni á útlutunina.

Þessi fyrsta tilraun ríkisvaldsins til þess að nota beina styrki til þess að vinna að jafnari aðstöðu nemenda til framhaldsnáms, hefur tvímælalaust haft góð áhrif. Styrkirnir hafa, auk þess að veita fjölmörgum lið, vakið menn til meiri umhugsunar og umræðna um þetta réttlætismál.

Fjárráð og útlutun bæði árin hafa verið sem hér segir:

1969/1970:

Fjárveiting 1970		kr. 10 000 000.00
Dvalarstyrkir	kr. 8 333 350.00	
Ferðastyrkir	— 1 675 000.00	
	<hr/>	kr. 10 008 350.00

1970/1971:

Fjárveiting 1971		— 15 000 000.00
Viðbótarframlag		— 2 500 000.00
Dvalarstyrkir	kr. 12 864 000.00	
Ferðastyrkir	— 4 999 500.00	
	<hr/>	— 17 863 500.00

Umframgreiðsla

— 371 850.00

Samtals kr. 27 871 850.00 kr. 27 871 850.00

Ýmsar upplýsingar er að finna í töflum þeim, sem fylgja. Hefur Sigurður Helgason, fulltrúi í menntamálaráðuneytinu, tekið saman töflur 12 og 13, en Örlygur Geirsson hinar.

Reykjavík í janúar 1972.

Birgir Thorlacius,
formaður.

Torfi Ásgeirsson.

Björn Halldórsson.

Pálmi Jónsson.

Ölvir Karlsson.

Fylgiskjal 1.

Ferðastyrkir 1969/1970.

Tafla þessi var notuð sem „rammi“ fyrir greiðslur ferðastyrkja til nemenda framhaldsskóla í Reykjavík skólaárið 1969/1970. Ferðastyrkir til nemenda í skólum víðs vegar um landið voru hliðstæðir þessum.

Svæði nr.	Ferðastyrkur	Byggðarlag:
I.	kr. 300.00	Árnessýsla, Borgarfjarðarsýsla.
II.	— 600.00	Rangárvallasýsla, Mýrasýsla.
III.	— 900.00	V.-Skaftafellssýsla, V.-Húnavatnssýsla, Dalasýsla, Snæfellsnessýsla og Hnappadalssýsla.
IV.	— 1 200.00	A.-Húnavatnssýsla, A.-Barðastrandarsýsla og Strandasýsla.
V.	— 1 500.00	Skagafjörður og V.-Barðastrandarsýsla.
VI.	— 1 800.00	Ísafjarðarsýslur, Eyjafjörður ásamt Siglufirði.
VII.	— 2 100.00	S.-Þingeyjarsýsla.
VIII.	— 2 400.00	Norður-Þingeyjarsýsla, A.-Skaftafellssýsla.
IX.	— 2 700.00	Múlasýslur.
X.	— 3 000.00	Vopnafjörður.
XI.	— 1 000.00	Vestmannaeyjar.
XII.	— 0.00	Gullbringu- og Kjósarsýsla.

Fylgiskjal 2.

Greiðslur ferðastyrkja 1970/1971 fóru eftir lögheimilissveitarfélagi, en ekki sýslu, eins og á árinu áður. Styrkir til nemenda framhaldsskólanna í Reykjavík voru notaðir til viðmiðunar við ákvörðun ferðastyrkja annars staðar á landinu.

Eru eftirfarandi töflur miðaðar við greiðslu ferðastyrks til og frá Reykjavík.

Á þessari töflu koma fram hæstu og lægstu styrkir innan hverrar sýslu, á töflu 3 styrkveitingar eftir sveitarfélögum.

	Styrkir:
1. Gullbringu- og Kjósarsýsla	0
2. Borgarfjarðarsýsla	500—1000
3. Mýrasýsla	1000
4. Hnappadalssýsla	1250—1500
5. Snæfellsnessýsla	1750
6. Dalasýsla	1500—1750
7. A.-Barðastrandarsýsla	2000—2500
8. V.-Barðastrandarsýsla	3000—3250
9. V.-Ísafjarðarsýsla	3500
10. N.-Ísafjarðarsýsla	3500—4000
11. Strandasýsla	1500—3000
12. V.-Húnavatnssýsla	1500—2000
13. A.-Húnavatnssýsla	2000—2750
14. Skagafjarðarsýsla	3000—3500
15. Eyjafjarðarsýsla	3500—3750
16. S.-Þingeyjarsýsla	3500—4000
17. N.-Þingeyjarsýsla	4500—5250
18. N.-Múlasýsla	5250—6000
19. S.-Múlasýsla	4750—5750
20. A.-Skaftafellssýsla	4250—5000
21. V.-Skaftafellssýsla	1250—2000
22. Rangárvallasýsla	500—1000
23. Árnessýsla	500— 750
24. Vestmannaeyjar	2250

Styrkur		Númer	Styrkur		Númer
3750	Hríseyjarhr.	6504	500	Rangárv.hr.	8607
5250	Hróarstunguhr.	7507	3250	Rauðasandsh.	4602
2500	Hrófbergsh.	4903	4750	Raufarhafnarhr.	6705
750	Hrunamannahr.	8710	5250	Reyðarfjarðarhr.	7609
500	Hvalfj.strand.hr.	3501	4000	Reykdælsh.	6608
1500	Hvammsh. Dalas.	3805	1000	Reykholtsh.	3508
1500	Hvammsh. V.-Skaft.	8506	2250	Reykhólsh.	4502
1750	Hvammstangahr.	5504	4000	Reykjsh.	6610
500	Hveragerðish.	8716	4000	Reykjarfjhr.	4805
1000	Hvítársíðuhr.	3601	3000	Rípurhr.	5707
750	Hvolhreppur	8606			
2500	Höfðahr.	5609	500	Sandvíkurhr.	8704
1500	Hörðudalsh.	8718	5250	Sauðanesh.	6708
2000	Hörgslandsh.	8501	1750	Saurbæjarhr. Dalas.	3809
			3750	Saurbæjarhr. Eyjafj.	6511
500	I.-Akranesh.	3503	500	Selφοςsh.	8705
			0	Seltjarnarnesh.	2601
5750	Jökuldalsh.	7504	500	Selvogahr.	8718
			5250	Seyðisfjarðarhr.	7511
2750	Kaldranarnesh.	4902	3000	Seyluhr.	5704
4500	Keldunesh.	6701	1750	Skaftártunguhr.	8503
3250	Ketildalsh.	4605	2750	Skagahr.	5610
3250	Kirkjubólsh.	4905	1750	Skarðsh. Dalas.	3808
2000	Kirkjubæjarhr.	8502	3000	Skarðsh. Skagafj.	5702
1750	Kirkjuhvammshr.	5505	3500	Skeifilsstaðahr.	5701
0	Kjalarnesh.	2603	6000	Skeggjastaðahr.	7501
0	Kjósarhr.	2604	500	Skeiðahr.	8708
1750	Klofningshr.	3807	500	Skilmannahr.	3502
1250	Kolbeinsstaðahr.	3701	750	Skorradalsh.	3506
			1750	Skógarstrandarhr.	3712
750	Landmannahr.	8608	5000	Skríðdalsh.	7601
500	Laugardalsh.	8712	3750	Skríðuhr.	6507
1500	Laxárdalsh.	3804	4250	Skútustaðahr.	6607
1750	Leiðvallarhr.	8504	0	Sléttuhr.	í eyði
500	Leirár- og Melahr.	3504	3750	Snæfjallahr.	4807
4000	Ljósavatnsh.	6605	3000	Staðarhr. Skagafj.	5703
0	Lóðmundarfj.hr.	7510	1500	Staðarhr. V.-Hún.	5501
1000	Lundarreykjadalsh.	3507	1750	Staðarsveit	3704
3250	Lýtingestaðahr.	5705	1000	Stafholtstungnahr.	3604
			500	Stokkseyrarhr.	8702
1500	Miðdalsh.	3802	1750	Stykkishólmshr.	3711
0	Miðnesh.	2503	6000	Stöðvarhr.	7612
1500	Miklaholtsh.	3703	3500	Suðureyrarhr.	4706
6000	Mjóafjarðarhr.	7605	3250	Suðurfjarðahr.	4606
0	Mosfellsh.	2602	3500	Súðavíkurhr.	4803
3500	Mosvallahr.	4704	5000	Svalbarðsh.	6706
2500	Múlahr.	4504	3500	Svalbarðsstr.hr.	6601
4500	Mýrah. A.-Skaft.	7704	3750	Svarfaðardalsh.	6502
3500	Mýrah. V.-Ísafj.	4703	2000	Sveinsstaðahr.	5602
			2500	Svínavatnsh.	5605
4000	Nauteyrarhr.	4806	3250	Tálknafjarðarhr.	4604
1750	Nesh.	3706	4000	Tjörnesh.	6611
4250	Nesjahr.	7702	2250	Torfalækjarhr.	5603
0	Njarðvíkurhr.	2505			
5750	Norðfj.hr.	7606	5000	Vallahr.	7602
1000	Norðurárd.hr.	3603	0	Vatnsleysustrand.hr.	2506
			1000	V.-Eyjafjallahr.	8602
1750	Ólafsvíkurhr.	3707	750	V.-Landeyjahr.	8604
1750	Óspakseyrarhr.	4907	3000	Viðvíkurhr.	5708
			500	Villingaholtsh.	8707
3000	Patreksh.	4603	2500	Vindhælish.	5608
4750	Presthólahr.	6704	6000	Vopnafjarðarhr.	7502
			1750	Ytri-Torfustaðahr.	5503

Styrkur		Númer	Styrkur		Númer
3500	Pingeyrarhr.	4702	3750	Ögurhr.	4804
500	Pingvallahr.	8714	500	Ölfushr.	8717
2000	Þorkelshólsh.	5507	3500	Öngulstaðahr.	6512
5000	Þórshafnarhr.	6707	4750	Öxarfjarðarhr.	6702
1000	Þverárhliðarhr.	3602	3750	Öxnadalsh.	6508
2000	Þverárr.	5506			

Fylgiskjal 4.

Yfirlit yfir fjölda þeirra nemenda, er stunda nám í framhaldsskólum, er reglugerð um „dreifbýlisstyrki“ tekur til. Yfirlitið tekur til fjölda nemenda, fjölda styrkja og hlutfall styrkþega af nemendafjölda.

	Fjöldi nemenda		Fjöldi styrkja		Hlutfall	
	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971
a. Gagnfræðaskólar	5 945	6 508	399	636	6.71	9.77
b. Menntaskólar	2 444	2 717	403	581	16.48	21.38
c. Kennaraskólar	954	844	310	317	32.42	37.56
d. Sérnámskólar	2 193	2 261	318	656	14.50	29.01
Samtals	11 536	12 330	1 430	2 190	12.39	17.76

Fylgiskjal 5.

Framhaldsskólar	Fjöldi nemenda		Fjöldi styrkja		Hlutfall	
	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971
Menntaskólar:						
Menntask. í Rvík	928	1 004	75	95	8.08	9.46
Menntask. við Hamrahlíð	600	670	68	132	11.33	19.70
Menntask. við Tjörnina	195	354	13	34	6.66	9.60
Menntask. á Akureyri	560	516	199	264	35.53	51.16
Menntask. á Laugarvatni	161	139	48	48	29.81	34.53
Menntask. á Ísafirði	0	34	0	8	0	23.53
Menntask. samtals	2 444	2 717	403	581	16.48	21.38
Kennaraskólar:						
Kennaraskóli Ísl.	942	826	285	276	30.95	33.41
Húsm.kennarask. Ísl.	24	38	7	19	29.16	50.00
Íþróttakennarask. Ísl.	24	24	18	22	75.00	91.66
Kennarask. samtals	989	888	310	317	31.44	35.70
÷ nem., er njóta réttinda úr Lánasj. ísl. náms- manna. (Stúd. Kennarask. Ísl.)	÷ 35	÷ 44	-	-	-	-
Samtals	954	844	310	317	32.42	37.56
Sjómannaskólar:						
Vélsk. Ísl., Rvík	214	231	54	94	25.23	40.69
Vélsk. Ísl., Akureyri	27	31	10	26	37.03	83.87
Vélsk. Ísl., Vestm.	23	28	0	6	0	21.42
Stýrimannask., Rvík	176	182	48	87	27.27	47.80
Stýrimannask., Vestm.	28	27	2	8	7.14	29.62
Sjómannask. samtals	468	499	114	221	24.34	44.29
Tækniskólar:						
Tæknisk. Ísl., Rvík	199	224	24	28	12.06	12.50
Tæknisk. Ísl., Akureyri	11	8	6	2	54.54	25.00
Tæknisk. Ísl., Ísaf.	4	11	2	0	50.00	0
Tæknisk. samtals	214	243	32	30	14.95	12.36
÷ nem., er njóta réttinda úr Lánasj. ísl. náms- manna	÷ 57	÷ 91	-	-	-	-
Samtals	157	152	32	30	15.92	19.74

Fylgiskjal 5 (framh.).

Framhaldsskólar	Fjöldi nemenda		Fjöldi styrkja		Hlutfall	
	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971
Verzlunarskólar:						
Verzlunarsk. Ís.	653	731	42	119	6.43	16.28
Samvinnuskólinn	79	81	55	68	69.62	83.95
Verzlunarskólar samtals	732	812	97	187	13.25	23.03
Húsmæðraskólar:						
Reykjavík	65	96	0	0	0	0
Ísafjörður	28	17	0	17	0	100.00
Varmaland	45	43	0	16	0	37.20
Staðarfell	36	26	1	0	2.77	0
Blönduós	36	23	1	8	2.77	34.78
Löngumýri	13	11	0	0	0	0
Laugar	29	31	0	11	0	35.48
Hallormsst.	28	16	5	0	17.85	0
Laugarvatn	53	55	0	35	0	58.15
Laugaland	38	31	1	14	2.63	45.16
Húsmæðrask. samtals	371	330	8	101	2.15	30.61
Búnaðarskólar:						
Hvanneyri	87	70	13	42	14.90	60.00
Hólar	42	41	16	0	38.00	0
Búnaðarsk. samtals	129	111	29	42	22.40	37.84
÷ nem., er njóta réttinda úr Lánasj. ísl. náms- manna	÷16	÷21	-	-	-	-
Samtals	113	90	29	42	25.66	46.55
Ýmsir sérnámskólar:						
Tónlistarskólinn	39	43	5	10	12.82	23.20
Myndlista- og handíðask.	99	100	19	22	19.19	22.00
Fóstruskólinn	92	98	8	21	8.69	21.43
Loftakeytaskólinn	40	36	5	6	12.50	16.66
Verknámsd. Iðnsk.	82	101	1	16	1.21	15.80
Samtals	352	378	38	75	10.80	19.84

Fylgiskjal 5 (framh.).

Framhaldsskólar	Fjöldi nemenda		Fjöldi styrkja		Hlutfall	
	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971
Gagnfræða- og miðskólar utan Reykjavíkur:						
Neskaupst. (heimavist að hluta)	70	79	3	14	4.28	17.72
Garðahreppur	94	109	0	0	0	0
Keflavík	216	276	1	4	0.46	1.44
Hafnarfjörður	286	312	9	12	3.14	3.84
Kópav., Víghólask.	309	316	4	6	1.29	1.90
Kópav., Þinghólask.	0	44	0	0	0	0
Mýrarhúsaak., Seltj.n.	60	75	0	1	0	1.33
Akranes	178	200	6	10	3.37	5.00
Borgarnes	44	41	2	6	4.54	14.63
Ísafjörður	99	83	5	4	5.05	4.82
Blönduós	29	23	0	5	0	21.73
Sauðárkrókur	55	65	14	16	25.45	24.62
Siglufjörður	85	72	2	0	2.35	0
Akureyri	355	383	25	26	7.04	6.79
Húsavík	59	73	3	11	5.08	15.06
Seyðisfjörður	25	29	0	4	0	13.79
Vestmannaeyjar	138	159	3	7	2.17	4.40
Hvolsvöllur	33	39	0	4	0	10.26
Selfoss	163	189	12	21	7.36	11.11
Hveragerði	51	47	0	0	0	0
Dalvík	34	45	6	8	17.64	17.77
Ólafafjörður	47	49	6	14	12.76	28.57
Hellissandur	7	18	0	0	0	0
Ólafsvík	14	16	0	1	0	7.14
Patreksfjörður	19	32	2	3	10.52	9.38
Bolungarvík	14	27	0	0	0	0
Höfðakaupstaður	13	13	3	3	23.07	23.07
Raufarhöfn	14	0	0	0	0	0
Reyðarfjörður	8	0	1	0	12.50	0
Höfn, Hornafirði	17	27	0	3	0	11.11
Hella	12	20	2	0	16.66	0
Eskifjörður	9	10	0	1	0	10.00
Vopnafjörður	11	13	2	0	18.18	0
Grundarfjörður	0	8	0	0	0	0
Egilsstaðir	0	13	0	0	0	0
Búðir	0	15	0	0	0	0
Brúarland, Mosf.	36	47	0	0	0	0
Staðastaður	21	11	0	0	0	0
Hvammstangi	0	15	0	0	0	0
Lundur, Axarf., heimav.	15	19	1	6	6.66	31.57
Stykkishólmur, heimav. að hluta	63	63	5	18	7.93	28.57
Hlíðardalssk., heimav.	40	57	5	13	12.50	22.80
Samtals	2 743	3 132	122	221	4.44	7.06

Fylgiskjal 5 (framh.).

	Fjöldi nemenda		Fjöldi styrkja		Hlutfall	
	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971
Héraðsskólar:						
Reykholt	112	123	14	78	12.50	63.41
Núpur	109	119	31	29	28.44	24.36
Reykjanes	48	41	16	23	33.33	56.09
Reykir	76	78	48	36	63.15	46.15
Laugar	58	91	1	32	1.72	35.16
Laugarvatn	78	96	35	43	44.87	44.79
Eiðar	105	108	55	37	52.38	34.25
Skógar	80	100	17	28	21.25	28.00
Héraðsskólar samtals	666	756	217	306	32.58	40.48
Gagnfræðaskólar í Reykjavík:						
Gagnfr.sk. Austurb.	533	471	16	11	3.00	2.33
Ármúlaskóli	414	642	6	28	1.44	4.36
Hagaskóli	351	353	3	9	0.85	2.55
Lindargötuskóli	250	227	6	36	2.40	15.86
Réttarholtsskóli	283	283	3	4	1.06	1.41
Laugalekjarskóli	211	204	3	1	1.42	0.49
Vogaskóli	404	354	10	11	2.47	3.11
Kvennaskólinn	89	95	13	9	14.60	9.47
Samtals	2 536	2 620	60	109	2.36	4.16
Gagnfræðastig (3.—6. b.) samtals:						
Héraðsskólar	666	756	217	306	32.58	40.48
Gagnfr.- og miðskólar utan Reykjavíkur	2 743	3 132	122	221	4.44	7.06
Gagnfr.sk. í Rvík	2 536	2 620	60	109	2.36	4.16
Samtals	5 945	6 508	399	636	6.71	9.77

Fylgiskjal 6.

Yfirlit um fjölda „dreifbýlisstyrkja“, heildarupphæð ásamt meðaltalsgreiðslum.

Skólar	Fjöldi styrkja		Samtals upphæðir		Meðaltal	
	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971
A						
Gagnfræðaskólar	399	636	2 028 700	3 955 800	5 084.46	6 219.81
Menntaskólar	403	581	2 569 150	4 832 775	6 375.06	8 318.00
Kennaraskólar	310	317	3 204 500	3 622 550	10 337.09	11 427.60
Sérnámsskólar	318	656	2 206 000	5 452 375	6 937.10	8 311.55
Samtals	1 430	2 190	10 008 350	17 863 500	6 998.85	8 156.83
B						
Heimavistarskólar	381	589	504 500	1 453 550	1 324.15	2 467.83
Heimavistaradstaða að hluta	323	538	1 830 250	4 144 425	5 666.40	7 703.39
Heimangönguskólar	726	1 063	7 673 400	12 265 525	10 569.45	11 538.55
Samtals	1 430	2 190	10 008 350	17 863 500	6 998.85	8 156.83

Fylgiskjal 7.

	Fjöldi styrkveit.		Samtals styrkir		Meðaltal styrkja		Athugasemdir
	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	
Menntaskólar:							
Menntask. í Reykjavík	75	95	798 700	1 064 550	10 649.33	11 205.00	Heimang.sk.
Menntask. við Hamrahlöð .	68	132	710 600	1 510 100	10 450.00	11 440.00	Heimang.sk.
Menntask. við Tjörnina ...	13	34	133 200	390 900	10 246.15	11 497.00	Heimang.sk.
Menntask. á Akureyri	199	264	851 550	1 621 625	4 279.14	6 143.00	Heimav.aðstaða
Menntask. á Laugarvatni .	48	48	75 100	180 100	1 564.58	3 752.00	Heimav.skóli
Menntask. á Ásafirði	0	8	0	65 500	0	8 188.00	Heimav.aðstaða
Samtals	403	581	2 569 150	4 832 775	6 375.06	8 318.00	
Kennaraskólar:							
Kennaraskóli Íslands	285	276	3 066 700	3 328 350	10 760.35	12 059.00	Heimang.sk.
Húsmæðrakennarask. Ísl. .	7	19	114 300	239 700	16 328.57	12 615.00	Heimang.sk.
Íþróttakennarask. Íslands .	18	22	23 500	54 500	1 305.55	2 477.00	Heimav.skóli
Samtals	310	317	3 204 500	3 622 550	10 337.09	11 427.60	
Sjómannaskólar:							
Vélskóli Íslands, Rvík	54	94	463 400	1 033 750	8 581.48	10 997.00	Heimav.aðstaða án fæðisaðst.
Vélskóli Íslands, Akureyri .	10	26	76 500	319 450	7 650.00	12 287.00	Heimang.sk.
Vélskóli Íslands, Vestm. ...	0	6	0	85 450	0	14 242.00	Heimav.aðstaða án fæðisaðst.
Stýrimannaskólinn, Rvík ..	48	87	347 100	834 300	7 231.25	9 590.00	Heimav.aðstaða án fæðisaðst.
Stýrimannaskólinn, Vestm.	2	8	17 300	91 750	8 650.00	11 469.00	Heimav.aðstaða án fæðis
Samtals	114	221	904 300	2 364 700	7 932.45	10 700.00	

Fylgiskjal 7 (framh.).

	Fjöldi styrkveit.		Samtals styrkir		Meðaltal styrkja		Athugasemdir
	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	
Tækniskólar:							
Tæknisk. Ísl., Rvík	24	28	273 600	331 425	11 400.00	11 837.00	Heimang.sk.
Tæknisk. Ísl., Akureyri ...	6	2	63 900	21 100	10 650.00	10 550.00	Heimang.sk.
Tæknisk. Ísl., Ísafirði	2	0	16 800	0	8 400.00	0	Heimang.sk.
Samtals	32	30	354 300	352 525	11 071.87	11 750.83	
Verzlunarskólar:							
Verzlunarskóli Íslands	42	119	417 500	1 276 350	9 940.47	10 736.00	Heimang.sk.
Samvinnuskólinn	55	68	79 500	161 250	1 445.45	2 371.00	Heimav.sk.
Samtals	97	187	497 000	1 437 600	5 123.71	7 687.70	
Húsmæðraskólar:							
Reykjavík	0	0	0	0	0	0	Heimav.aðst.
Ísafjörður	0	17	0	88 750	0	5 221.00	Heimav.aðst.
Varmaland	0	16	0	51 750	0	3 234.00	Heimav.sk.
Staðarfell	1	0	900	0	900.00	0	Heimav.sk.
Blönduós	1	8	1 500	32 750	1 500.00	4 094.00	Heimav.sk.
Löngumýri	0	0	0	0	0	0	Heimav.sk.
Laugar	0	11	0	28 750	0	2 614.00	Heimav.sk.
Hallormsst.	5	0	5 100	0	1 020.00	0	Heimav.sk.
Laugarvatn	0	35	0	62 250	0	1 779.00	Heimav.sk.
Laugaland, Eyjaf.	1	14	1 500	45 500	1 500.00	3 250.00	Heimav.sk.
Samtals	8	101	9 000	309 750	1 125.00	3 066.83	
Búnaðarskólar:							
Hvanneyri	13	42	18 300	77 250	1 407.70	1 839.00	Heimavistarskóli
Hólar	16	0	28 800	0	1 800.00	0	Heimavistarskóli
Samtals	29	42	47 100	77 250	1 624.15	1 839.29	
Ýmsir sérskólar:							
Tónlistarsk. í Reykjavík ..	5	10	51 900	118 750	10 380.00	11 875.00	Heimang.sk.
Myndlistar- og handíðask. .	19	22	198 700	266 950	10 457.90	12 134.00	Heimang.sk.
Fóstruskólinn	8	21	77 400	256 850	9 675.00	12 231.00	Heimang.sk.
Loftskýtask.	5	6	55 200	70 250	11 040.00	11 708.00	Heimang.sk.
Iðnskóli, verknámsd.	1	16	11 100	197 750	11 100.00	12 359.00	Heimang.sk.
Samtals	38	75	394 300	910 550	10 376.31	12 140.67	
Gagnfræða- og miðskólar utan Reykjavíkur:							
Keflavík	1	4	10 800	54 900	10 800.00	13 750.00	Heimang.sk.
Hafnarfjörður	9	12	105 900	160 700	11 766.66	13 392.00	Heimang.sk.
Kópavogur	4	6	46 600	73 350	11 650.00	12 225.00	Heimang.sk.
Seltjarnarnes	-	1	-	10 600	-	10 600.00	Heimang.sk.
Akranes	6	10	61 500	103 000	10 250.00	10 300.00	Heimang.sk.
Borgarnes	2	6	20 700	62 850	10 350.00	10 475.00	Heimang.sk.
Ísafjörður	5	4	48 000	43 900	9 600.00	10 975.00	Heimang.sk.
Blönduós	-	5	-	48 000	-	9 600.00	Heimang.sk.

Fylgiskjal 7 (framh.).

	Fjöldi styrkveit.		Samtals styrkir		Meðaltal styrkja		Athugasemdir
	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	1969/1970	1970/1971	
Sauðárkrókur	14	16	131 000	160 600	9 364.28	10 038.00	Heimang.sk.
Siglufjörður	2	—	19 800	—	9 900.00	—	Heimang.sk.
Akureyri	25	26	245 100	272 850	9 804.00	10 494.00	Heimang.sk.
Húsavík	3	11	29 400	108 600	9 800.00	9 873.00	Heimang.sk.
Seyðisfjörður	—	4	—	36 000	—	9 000.00	Heimang.sk.
Vestmannaeyjar	3	7	35 400	99 950	11 800.00	14 279.00	Heimang.sk.
Hvolsvöllur	—	4	—	38 400	—	9 600.00	Heimang.sk.
Selfoss	12	21	115 500	215 850	9 625.00	10 279.00	Heimang.sk.
Dalvík	6	8	55 500	76 800	9 250.00	9 600.00	Heimav.aðstaða á vegum sv.fél.
Ólafsfjörður	6	14	58 500	154 150	9 750.00	11 011.00	Heimav.aðstaða á vegum sv.fél.
Eskifjörður	—	1	—	9 600	—	9 600.00	Heimang.sk.
Ólafsvík	—	1	—	9 600	—	9 600.00	Heimang.sk.
Patreksfjörður	2	3	19 200	30 300	9 600.00	10 100.00	Heimang.sk.
Höfðakaupstaður	3	3	28 800	27 000	9 600.00	9 000.00	Heimang.sk.
Reyðarfjörður	1	—	9 000	—	9 000.00	—	Heimang.sk.
Höfn í Hornafirði	—	3	—	39 550	—	13 833.00	Heimang.sk.
Hella	2	—	16 800	—	8 400.00	—	Heimang.sk.
Vopnafjörður	2	—	16 800	—	8 400.00	—	Heimang.sk.
Neskaupstaður	3	14	32 400	60 400	10 800.00	4 314.00	Heimav.aðst.
Stykkishólmur	5	18	4 500	31 950	900.00	1 775.00	Heimav.aðst.
Lundur, Axarfirði	1	6	300	8 250	300.00	1 375.00	Heimav.sk.
Hlíðardalskóli	5	13	10 800	50 800	2 160.00	3 908.00	Heimav.sk.
Samtals	122	221	1 122 300	1 987 950	9 199.18	8 995.25	
Héraðsskólar:							
Reykholt	14	78	36 600	260 150	2 614.00	3 335.00	Heimav.sk.
Núpur	31	29	35 100	62 500	1 132.00	2 155.00	Heimav.sk.
Reykjanes	16	23	18 600	40 750	1 162.00	1 771.00	Heimav.sk.
Reykir	48	36	44 400	69 750	925.00	1 937.00	Heimav.sk.
Laugar	1	32	1 800	29 750	1 800.00	929.00	Heimav.sk.
Eiðar	55	37	48 600	72 250	883.00	1 952.00	Heimav.sk.
Skógar	17	28	27 000	55 750	1 588.00	1 991.00	Heimav.sk.
Laugarvatn	35	43	47 100	109 500	1 345.00	2 546.00	Heimav.sk.
Samtals	217	306	259 200	700 400	1 194.47	2 288.89	
Gagnfræðask. í Reykjavík:							
Gagnfr.sk. Austurbæjar ...	16	11	175 200	128 100	10 950.00	11 645.00	Heimanganga
Ármúlaslóli	6	28	62 400	306 050	10 400.00	10 930.00	Heimanganga
Hagaskóli	3	9	33 900	105 650	11 300.00	11 739.00	Heimanganga
Lindargötuskóli	6	36	60 700	437 500	10 116.66	12 153.00	Heimanganga
Réttarholtskóli	3	4	30 900	43 900	10 300.00	10 970.00	Heimanganga
Laugalækjarskóli	3	1	33 900	13 450	11 300.00	13 450.00	Heimanganga
Vogaskóli	10	11	108 900	126 100	10 440.00	11 464.00	Heimanganga
Kvennaskólinn	13	9	141 300	106 700	10 869.23	11 856.00	Heimanganga
Samtals	60	109	647 200	1 267 450	10 786.66	11 627.98	

Fylgiskjal 8.

Reglur um úthlutun styrkja af fé því, er veitt er á fjárlögum 1970 til að jafna aðstöðu nemenda í strjálbýli til framhaldsnáms.

1. Tilgangur styrkjanna er:
 - a) að bæta aðstöðu þeirra framhaldsskólanemenda, er verulegan ferðakostnað hafa vegna náms,
 - b) að bæta aðstöðu framhaldsskólanemenda, er verða að dvelja við nám fjarri heimilum sínum, án þess að eiga kost á skólaheimavist.
2. Framhaldsskólar eru:
 - a) Gagnfræðastigsskólar ofan skyldunáms.
 - b) Menntaskólar.
 - c) Kennaraskólar.
 - d) Sérnámskólar.
3. Veittir skulu tvenns konar beinir styrkir til framhaldsskólanemenda, — ferðastyrkir og dvalarstyrkir.

Auk þess skal framhaldsskólum, þar sem aksturskostnaður fellur ekki undir ákvæði 20. gr. laga nr. 49/1967, veittur styrkur til skipulagðs aksturs að skól-
anum.
4. Ferðastyrkir, allt að þremur fjórðu, eru veittir vegna ferðakostnaðar nemanda frá dvalarstað hans innanlands við byrjun skólaárs að skóla, og frá skóla að dvalarstað innanlands við lok skólaárs.

Fyrir skólaárið 1969/1970 er lágmarksviðmiðun kr. 400.00.
5. Dvalarstyrkir eru veittir þeim nemendum, er verða að dvelja utan heimila sinna, án þess að eiga kost á skólaheimavist. Fyrir skólaárið 1969/1970 er hámark dvalarstyrks kr. 1200.00 á mánuði. Miða skal við nauðsynlegan dvalartíma á skólastað vegna námsins, að meðtöldum skólafríum.
6. Við úthlutun dvalarstyrkja koma að jafnaði þeir framhaldsskólanemendur einir til greina, er sækja nám í skóla, er kennir hverjum nemanda að minnsta kosti 30 stundir á viku, og eigi skemur en 24 vikur á skólaári.
7. Njóti nemandi námsláns eða styrks annars staðar að eða launa án vinnufram-
lags á skólaárinu, má lækka dvalarstyrk til hans með hliðsjón af því.
8. Ríkissjóður greiðir að hluta daglegan flutningskostnað þeirra framhaldsskóla-
nemenda, er hér um ræðir, enda hafi menntamálaráðuneytið áður samþykkt akst-
urinn og greiðslur fyrir hann. Sé hægt að nota strætisvagna eða áætlunarbíf-
reiðir, greiðir ríkissjóður helming kostnaðar, sé skólaleið nemanda 2.0 km eða
meir. Verði að skipuleggja sérstakan akstur, greiðir ríkissjóður þrjá fjórðu
kostnaðar.
9. Sé skóli rekinn sameiginlega af ríki og sveitarfélagi (félögum), og hafi sveitar-
félag greitt aksturskostnað, fær það hlutfallslega endurgreiðslu úr ríkissjóði
samkv. endurskoðuðum reikningum, og fylgiskjölum, sbr. ákvæði 20. gr. laga nr.
49/1967. Sé skóli rekinn af ríki eða sem sjálfseignarstofnun, er greitt úr ríkis-
sjóði til skólans, en nemendur bera helming eða fjórðung kostnaðar, eftir því
sem við á.

10. Menntamálaráðherra skipar úthlutunarnefnd þannig: Ráðuneytisstjóra menntamálaráðuneytisins, og er hann jafnframt formaður nefndarinnar, einn mann án tilnefningar, einn mann samkv. tilnefningu fjármálaráðuneytisins, og tvo menn samkv. tilnefningu stjórnar Sambands ísl. sveitarfélaga. Hlutverk úthlutunarnefndar er:
- 1) Að úthluta styrkjum og annast endurgreiðslur.
 - 2) Að annast gagnasöfnun varðandi aðstöðumun nemenda til framhaldsnáms.

Menntamálaráðuneytið, 21. maí 1970.

Gylfi Þ. Gíslason.

Birgir Thorlacius.

Fylgiskjal 9.

Til menntamálaráðuneytisins.

Umsókn um:
 Ferðastyrk, eingöngu.
 Dvalarstyrk, eingöngu.
 Bæði ferða- og dvalarstyrk.
 (Strikið undir það, sem við á.)

Undirritaður, sem er nemandi í

.....
 (Nafn skóla) (Bekkur, deild)

skólaárið 1969/1970, sækir hér með um styrk af fé því, er veitt var á fjárlögum 1970 til þess að jafna aðstöðumun nemenda í strjálbýli til framhaldsnáms.

Ég hef kynnt mér reglur um úthlutun þessara styrkja, sérstaklega ákvæði 7. gr., en þau hjóða þannig:

„Njóti nemandi námsláns eða styrks annars staðar að eða launa án vinnu-framlags á skólaárinu, má lækka beina styrki til hans með hliðsjón af því.“

Eftirfarandi upplýsingar eru til stuðnings umsókn minni:

.....
 (Nafn) (Nafnnúmer) (Fæðingard.)

.....
 (Lögheimili 1. des. 1969, sveitarfélag)

Nauðsynlegur ferðakostnaður vegna náms skólaárið 1969/1970 var

kr.

Sé um að ræða annan ferðakostnað en frá og að lögheimili með áætlunarbifreið, þá gefið skýringu:

.....

Dvalarstaður á námstíma:

(Strikið undir það, sem við á, og gefið skýringu, ef nauðsynlegt þykir.)

Í heimavist við skólann.

Á heimili foreldra minna.

Á heimili ættingja eða venzlafólks.

Annars staðar, hvar?

.....

Á skólaárinu 1969/1970 fékk ég eftirfarandi styrki, námslán eða laun án vinnuframlags á námstíma:

.....

Þessi skýrsla er gefin samkvæmt beztu vitund minni:

...../..... 1970.
(Staður, dags.)

.....
(Undirskrift)

.....
(Heimilisfang)

Umsögn skólastjóra:

Ég hef kynnt mér ákvæði um úthlutun þessara styrkja og lesið þessa umsókn.

Umsækjandi var við nám frá/..... 1969 til/..... 1970.

Athugasemdir:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Fylgiskjal 10.

Reglur um úthlutun styrkja af fé því, er veitt er á fjárlögum 1971 til að jafna aðstöðu nemenda í strjálbýli til framhaldsnáms.

I. Tilgangur.

1. Tilgangur styrkjanna er:
 - a) að bæta aðstöðu þeirra framhaldsskólanemenda, er verulegan ferðakostnað hafa vegna náms,
 - b) að bæta aðstöðu framhaldsskólanemenda, er verða að dvelja við nám fjarri heimilum sínum, án þess að eiga kost á skólaheimavist.
2. Framhaldsskólar í þessu sambandi eru:
 - a) Gagnfræðaskólar ofan skyldunáms.
 - b) Menntaskólar.
 - c) Kennaraskólar.
 - d) Sérnámskólar.

II. Beinir styrkir.

3. Veittir skulu tvenns konar beinir styrkir til framhaldsskólanemenda, — ferða-styrkir og dvalarstyrkir.
4. Ferðastyrkir, allt að þremur fjórðu, eru veittir vegna ferðakostnaðar við tvær ferðir að og frá skóla. — Ferðastyrkir eru miðaðir við áætlaðan ferðakostnað frá lögheimilisveitarfélagi nemanda að skóla. Fyrir skólaárið 1970/1971 verða ekki greiddir styrkir vegna ferðakostnaðar, sem er samtals lægri en kr. 1000.00.
5. Dvalarstyrkir eru veittir þeim nemendum, er verða að dvelja utan heimila sinna, án þess að eiga kost á skólaheimavist. Fyrir skólaárið 1970/1971 er hámark dvalarstyrks kr. 1200.00 á mánuði. Miðað skal við nauðsynlegan dvalartíma á skólastað vegna námsins, að meðtöldum skólafriðum.
6. Við úthlutun dvalarstyrkja koma að jafnaði þeir framhaldsskólanemendur einir til greina, er sækja nám í skóla, er kennir hverjum nemanda að minnsta kosti 30 stundir á viku, og eigi skemur en 24 vikur á skólaári.
7. Njóti nemandi, eða eigi kost námsláns, eða styrks annars staðar að, eða launa án vinnuframlags á skólaárinu, má lækka dvalarstyrk til hans með hliðsjón af því. Þeir, sem rétt eiga á láni og/eða styrk úr Lánasjóði íslenskra námsmanna, njóta ekki styrkja samkvæmt þessum reglum.

III. Skipulagður akstur sveitarfélaga.

8. Skipuleggi sveitarfélag sameiginlegan daglegan akstur framhaldsskólanema sinna að skóla eða skólum, — staðsettum, í öðru sveitarfélagi, endurgreiðir ríkissjóður þrjá fjórðu kostnaðar sveitarfélaga, enda hafi menntamálaráðuneytið áður samþykkt aksturinn og greiðslu fyrir hann.

Hafi sveitarfélag skipulagt akstur vegna skyldunámsnema, er sækja daglega skóla staðsettan í öðru sveitarfélagi og geti framhaldsskólanemar hagnýtt sér þann akstur, skal það heimilt. Sveitarfélög greiða aksturskostnað, en fá hlutfallslega endurgreiðslu úr ríkissjóði samkvæmt endurskoðuðum reikningum og fylgiskjölum.

IV. Úthlutunarnefnd.

9. Menntamálaráðherra skipar úthlutunarnefnd þannig: Ráðuneytistjóra menntamálaráðuneytisins og er hann jafnframt formaður nefndarinnar, einn mann án tilnefningar, einn mann samkvæmt tilnefningu fjármálaráðuneytis, og tvo menn samkvæmt tilnefningu stjórnar Sambands isl. sveitarfélaga. Hlutverk úthlutunarnefndar er:

- 1) Að úthluta styrkjum og ákveða endurgreiðslur til sveitarfélaga.
- 2) Að annast gagnasöfnun varðandi aðstöðumun nemenda til framhaldsnáms.

Menntamálaráðuneytið, 23. febrúar 1971.

Gylfi Þ. Gíslason.

Birgir Thorlacius.

Fylgiskjal 11.

Til menntamálaráðuneytisins

Hverfisgötu 6, Reykjavík.

UMSÓKN UM: Ferðastyrk
 Dvalarstyrk

Nafnúmer	Útfyllist ekki	Skóli/bekkur		
Nafn				
Lögheimili, sveitarfélag				
Fæðingardagur	D, F, og S útfyllist ekki	D	F	S
Dvalarstaður á námstíma:		Námslán/styrkir: Skólaárið 1970/71 á ég kost á/fékk ég eftirfarandi styrki, námslán eða laun án vinnuframlags á námstíma:		
☐ Heimavist ☐ Heimili ættingja eða venzlafólks ☐ Heimili foreldra ☐ Annars staðar. Hvar?		Samtals kr.		
Dvalarstaður:		Frá:		
Þessar upplýsingar til stuðnings umsókn minni eru gefnar samkvæmt beztu vitund.				
Staður _____ Dags _____ / _____ 1971 Undirskrift _____				
Athugið: Skortur á upplýsingum tefur úthlutun. — Rangar upplýsingar varða styrkmíssi.				
Umsögn skólustjóra: Hef kynt mér ákvæði um úthlutun þessara styrkja og lesið þessa umsókn. Nemandi er skráður við nám í skólanum og mun að öllu forfallalaus stunda námið frá _____ / _____ 1970 til _____ / _____ 1971.				
Athugasemdir skólustjóra: _____ Undirskrift _____				

DB. N 107/1971

Fylgiskjal 12.

Fæðiskostnaður, þjónustugjöld og heimavistargjöld í héraðsskólum skólaárið 1970/1971. Fæðisdagar eru miðaðir við þá nemendur 3. og 4. bekkjar, sem lengst dvöldu í skólanum.

	Fæðiskostnaður		Alls kr.	Þjónustugjöld kr.	Heimavistargj.	
	kr. á dag	dagafjöldi			kr.	kr.
Reykholt:						
Piltar	155.00	220	34 100.00	innifalin	1 000.00	35 100.00
Stúlkur	145.00	220	31 900.00	í fæðisk.	1 000.00	31 900.00
Núpur:						
Piltar	162.00	220	35 640.00	2 400.00	1 000.00	39 040.00
Stúlkur	148.00	220	32 560.00	2 400.00	1 000.00	35 960.00
Reykjanes:						
Piltar	141.00	205	28 905.00	1 200.00	1 000.00	31 105.00
Stúlkur	141.00	205	28 905.00	1 200.00	1 000.00	31.105 00
Reykir:						
Piltar	137.00	220	30 140.00	1 600.00	1 000.00	32 740.00
Stúlkur	127.00	220	27 940.00	1 600.00	1 000.00	30 540.00
Laugar:						
Piltar	140.00	220	30.800 00	innifalin	1 000.00	31 800.00
Stúlkur	125.00	220	27.500 00	í fæðisk.	1 000.00	28 500.00
Eiðar:						
Piltar	132.00	220	29 040.00	1 500.00	1 000.00	31 540.00
Stúlkur	127.00	220	27 940.00	1 500.00	1 000.00	30 440.00
Skógar:						
Piltar	160.00	215	34 400.00	enginn	1 600.00	36 000.00
Stúlkur	153.00	215	32 895.00	þjón.kostn.	1 600.00	34 495.00
Laugarvatn:						
Piltar	159.66	218	34 805.88	700.00	1 000.00	36 505.88
Stúlkur	127.73	218	27 845.14	700.00	1 000.00	29 545.14

Yfirlit þetta er byggt á upplýsingum frá skólastjórum 10. nóvember 1971 og á vorskýrslum skólanna.

Fylgiskjal 13.**Fæðiskostnaður í nokkrum heimavistarskólum skyldunámsins
1970/1971.**

	Daggjöld	Hám. dvalard. sbr. haustsk.	Hámarks dvalarkostn.
Skútustaðir	62.00	156	9 672.00
Hrollaugstaðir	51.00	144	7 344.00
Ásgarður, Kjós	45.00	150	6 750.00
Reykjanes	65.00	81	5 265.00
Reykjanes (unglingadeild)	86.00	200	17 200.00
Flúðir	70.00	150	10 500.00
Klúka	96.50	127	12 255.50
Steinsstaðir	58.00	149	8 642.00
Holtsskólahverfi	45.00	90	4 050.00
Hraungerðisskólahverfi	114.00	70	7 980.00
Finnbogastaðir	60.62	96	5 819.50
Bárðdæla skólahverfi	65.00	148	9 620.00
Borðeyri	56.00	84	4 704.00
Þelamörk	58.00	84	4 872.00
Laugabakki	69.00	72	4 968.00
Árskógsströnd	89.50	162	14 499.00
Hamraborg	72.00	66	4 752.00
Ljósafoss	74.00	158	11 692.00
Laugargerði	85.00	161	13 685.00
Kléberg	53.00	156	8 268.00
Núpasveitarskóli	70.00	84	5 880.00
Kleppjárnsreykir	87.00	150	13 050.00
Meðaltal	69.59	124,4	8 657.00

Dvalarkostnaður miðaður við meðaldaggjöld og 200 dvalardaga kr. 13 918.00.

Aths.: Alls voru heimavistarskólar á skyldunámsstigi 50 skólaárið 1970/1971.
Af þeim höfðu ofangreindir 22 skilað skýrslu 1. nóvember 1971.